

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA, pessetas 1'50.—EXTRANGER, 2'50.

EL «LIO» DELS DUROS

Ciudadáns, fixeushi bé; tots aquests son «sevillanos»

LA SENMANA

Mutació y apoteosis

SERÀ bomba?... Serà torradora?... Serà infundi?...
Lo que fins ara se sab del horrorós descobriment realitzat a la Pobla de Segur més sembla un capítol de folletí que una pàgina d'història. Homes que viatjan en tartana, baixan d'ella en despoblats y boscos a través, van a casa d'un ferrer ó d'un lampista pera que 'ls fabriqui una pesca de ferro de forma extranya... Agents de l'autoritat que 's presentan al poble com automovilistas y que després de tres dies de averiguacions resulta que no han averiguat res més que lo que va explicalshi un recaudador de contribucions que 'ls posà sobre la pista... Un governador civil que no s'entera de lo que passa a la seva província fins que 'l de Barcelona li obra 'ls ulls, participantli el descobriment del volcán que a la Pobla de Segur treballava en silenci...
Quin drama més bonich ne faria pel Odeón en Piquet de tot això, si l'Odeón existís y en Piquet no hagués tingut anys enrera la malaventurada idea de morirse!...

BA sí que ja no cal cridar res. Tot està decidit. La comedia s'es acabada y un comediant qualsevol recita l'epílech al auditori, que se li gira d'espatlles per anarsen. Aplaudiu, ciudadáns! Se va acabar dissapte, ab l'apoteosis triomfal (ben guanyada, eh?) den Cambó al Congrés. Y 's va acabar, com s'acaban todas las comedias, perque la gent ja no 'n vol més. Es a la vora de la una; hora de plegar. El conficte dramátich, que semblava insoluble, se desfà com un núvol d'estiu; el nus gordià era una llassada de corbata... Vetaquí que el protagonista salva l'obra que li volian tirar al foc els enemics. Tots se perdonan. Amunt el teló curt (en argot teatral en diuen *alcahuete*) y vingan bengalas y música. En Cambó se 'n torna a la Lliga ab el bocí més grós de la ley nova, mentres li guardan l'altre tros els genis benefactors...

Que lo de la Pobla de Segur sigui una planxa, ens guardarem molt y molt d'afirmarho; pero mentres no se 'ns demostri que 'l gran descobriment es real y positiu, ens permetrem posarho en quarantena.
Fracassada la nostra infelís policia en todas las pesquissas fins avuy portadas a cap, ¿qué té d'extrany que, ab el desitj de treure's del demunt la marca de inutilitat ab que la opinió 'l ha senyalada, s'atolondri, s'ofusqui, s'engresqui sense motiu y cregui veure espantosos complots allí ahont tal volta no hi ha més que una xacolatera ó una màquina de torrar café?...
Y si la nostra policia es desgraciadament aixís y en la seva fulla de serveys hi ha més desacerts que manifestacions de perspicacia, ¿qué té de particular que nosaltres ens escamém y parlém de lo de la Pobla de Segur ab aquest tó d'excepticisme, justificat per tants y tants anys de fracassos y equivocacions?...

PIP-PAF

¿Quin es el millor govern? Aquell en que la llei es l'únich jutge dels actes dels ciudadáns.—Bías.

Diu que 'ns hem d'entusiasmar ab el triomf parlamentari de 'n Cambó, qu' es el triomf de Catalunya. Jo, ¿qué voleu que hi fassi, pobre de mi? no puch, no puch de cap manera entusiasmar-me quant me parlan de cupo de consums y de contingent provincial. No 'l sento l'entusiasme financier—polítich—administratiu. Pera mi es incomprendible allò de: «Se ha reunido la junta magna para la red del alcantarillado: discursos elocuentes: gran entusiasmo.» L'accés del deliri sagrat me l'infundeix un esclat d'art pur, un sacrifici heroich, un raig d'amor. Quant me parlan de números, ó de nombres, esforso l'atenció pera entendreho y 'm guardo 'l judici ben fret. Si de vegadas se m'apartan els *entusiastas*, ja 'ns tornem a trobar després, sense haverme jo mogut del mateix lloch. Ab els anys qu'he viscut entremetit de republicans, m'ha succehit bastantas vegadas pera enfortir ab demostracions experimentals la meva serenitat davant de las tarambanadas *entusiásticas* qu'han inutilisat sempre pera l'acció als partits populars. Els reaccionaris, en això ens guanyan, perque, ó bé s'hi fican y en treuen profit per ells, ó bé 's treuen mals-de-cap de sobre deixant que 'ls altres s'esbravin y 's distreguin esbaldolant...
Mentres escrich aqueixas paraulas, una ressonan-

cia vaga al fons de la memoria me las repeteix. Jo n' he llegit alguna cosa, molt més ben dita... [L' Emerson] Obro el llibre i a la Política trobo aqueix admirable quadre. Mireu si n' es de just pera avuy y pera nosaltres:

«Un partit està perpètuament corromput per la personalitat. Partits de principi, com las sectas religioses, ó el partit del sufragi universal, de l' abolició de la pena de mort degeneren en personalitats ó procuran suscitar l' entusiasme... El filòsof, el poeta ó l' home religiós desitjarán, naturalment, donar el vot ab el demòcrata, pel lliure cambi, el sufragi extensiu, l' abolició de las crudeltats legals al còdich penal, y pera facilitar de totas maneres l' accés del jove y del pobre á las fonts de la riquesa y del poder. Pero ben pocas vegades pot acceptar á las personas que l' anomenat partit popular li proposa com representatius d' aqueixos desliuraments. El candidat no portan al cor els fins que donan el nom de democràcia tota l' esperansa y tota la virtut que conté. L' esperit del nostre radicalisme es destructiu, sense mirar allá ahont té d' anar; no estima ni s' proposa empresas llunyanas y divinas. Es destructiu solzament per odi y egoisme. A l' altra banda, el partit conservador, compost de la més moderada, entesa y cultivada part del poble, es encongint, no més que defensor de la propietat. Ni vol vindicar cap dret, ni aspira á cap bé efectiu, ni estigmatiza cap crim, ni proposa cap política generosa, ni cons-truïeix, ni escriu, ni estima las arts, ni auxilia á la religió, ni alsa escolas, ni encoratja á la ciencia, ni emancipa al esclau, ni es amich del pobre, del indi ó del immigrant. De cap dels partits té d' esperar el món, quan son al poder, beneficis pera la ciencia, l' art ó l' humanitat, que correspongui als cabals de la nació...»

El partit conservador americá se tal com el que 'ns governa á Espanya y com ens governarà á Catalunya. La lley nova qu' en Cambó ha salvat es una lley no pera Catalunya: pera la Lliga de Catalunya. El vici fonamental de la sofisticació del sufragi, que la fa antidemocrática, de principi, la farà antidemocrática de fet donant el govern municipal y regional als conservadors, als nostres tristos conservadors que serán amos de la mancomunitat de las quatre provincias, amos de Catalunya. Nosaltres estém segurs de que las reglamentacions socials no serveixen de res ni milloran res, que l' autonomia escrita á las lleys es una paraula sense sentit; que son els homes millorats els que milloran las institucions, y que l' obra d' avuy es d' educació y de redempció económica.

En Cambó no n' ha parlat de res d' aixó: no més com á cosa accidental, al seu discurs s' hi troba una indicació calçada de las que fan tots els polítics á la madrilenya (qui llegís *La Veu* de tres anys enrera); alló de «esta obra de restauración de la vida española, esta nueva organización y mejor dotación de los servicios de instrucción, obras públicas, beneficencia, sanidad...» para demanar que l' Estat l' emprengui servintse dels auxiliars, que serán els Ajuntaments nous. Y com á precisar la reforma educativa, no més diu que ara no n' es l' hora, y que convé primer de tot abolir la consignació especial pera ensenyansa del 16 per 100 de recarrech á la contribució territorial, que dels Ajuntaments passarà net á las Diputacions provincials, guanyant els municipis el cupo de consums, que no pagarán més al Estat y el contingent provincial que també s' aboleix. Llavors, els Ajuntaments ben dotats fan miracles. L' arcaide y els adjunts que constituïràn el colegi executiu, el ministeri municipal serán á molts pobles ab la lley nova els mateixos que ho han estat ab la lley vella; pero, tan se val, serán uns altres, transubstanciats per la virtut d' un paper imprés. No cal dir que de las vexacions del clericalisme y de la plutocràcia, las miserias espirituales y corporals dels treballadors no se n' cantarà gall ni gallina. Parlar d' aixó á n' en Cambó es ofendre'l: no li vagin á n' ell ab aquestos romanticismes de la política.

Y que espléndidament l' ha pagada la victoria parlamentaria, el destríssim leader de la Solidaritat Catalana! Promesa del poder als lliberals, ab els qui pactarà la Mancomunitat de Catalunya, sense recordarse de la Lley de Jurisdiccions, encare vigent; homenatge al Parlament, avans cassinet de viditors sense vots, avuy la manifestación más perfecta de la unidad nacional; centro de colaboración, de cooperación de todos los partidos y de todas las regiones, que ha de ser baluarte de la soberanía popular; aliansa ab els gefes de las minorias, tan calumniats com el senyor Moret, hombre de tan brillante historia autonómista... ¡Ja ho ha pagat bé, ja!

Gracias á n' ell, tindrem la lley nova, y pel Novembre farem Ajuntaments nous. ¿Qué n' sortirà de las elecciones? Fa de mal profetisar. Ne sortirà lo que pugui, y sigui lo que s' vulgui, no convé desesperar; com no va desesperarse may l' Emerson veyent lo que ara veyém nosaltres. Las lleys no lligan á ningú que no vulgui que l' lliguin, y no depén de lleys la sort de las naciones sino dels homes. La pregunta d' avuy, y la de demá, es: ¿serém servils? ¿serém ciutadans?

Magí Pons

La protesta de 'n Tolstoi

VOLGUENT celebrar el gloriós aniversari del gran escriptor rus, l' alta intelectualitat de tots els pobles tenia el propòsit d' organisar el passat dissapte una festa en honor seu, que simbolisés l' admiració que l' món enter li professa y la gratitud que per ell senten els oprimits.

Pero en Tolstoi s' ha negat noblement á acceptar l' homenatge, y al rebutjarlo, ho ha fet ab un manifest que al mateix temps que dona la mida del seu valor cívic, mostra tota la grandesa de la seva ànima al unir voluntariament la seva sort á la de tants y tants lluytadors que á Russia sufren persecució per la justicia.

Heus aquí els principals párrafos d' aquest notable document, cada una de quinas paraules es un latigasso que vé á ratillar la cara de l' autocràcia russa:

«No puch sustreurem á la idea de que existeix una estreta relació entre la meua habitació, gran y

espayosa, el meu menjar, els meus vestits, las mevas satisfaccions y 'ls afrentosos crims comesos...»

«A pesar meu, comprench que á l' hora present la meua tranquilidat dependeix, en efecte, de tots aquests horrors perpetrats pel Govern...»

«Y al donármem compte, no puch suportarho, considero indispensable lliurarme de tan intolerable situació. Es imposible viurehi d' aquesta manera. Jo, per lo menos, no puch seguir vivinthi.»

«Escrich aquestas líneas, donchs, pera que succeïxi una de dugas cosas: ó que se'n realisi ab mí algún d' aquests actes inhumans ó que no se'n realisi cap més ab ningú.»

«Y á fi d' alcanzar un d' aquests dos objectes, me dirigeixo á tots els que prenen part en la realisació d' aquests actes abominables, als principals organiadors d' aquests odiosos crims contra donas y nens, pera que resolguin sobre la meua situació.»

«El qui aixís s' atreïeix á alzar la veu davant de la tiranía es un héroe més gran que l' vencedor en cent batallas cruentes.»

«Gloria al valent campió de la redempció dels pobles!»

Conculcar el dret ab el pretext de restaurarlo, no es menos pernicioso pera l' cos social que violarlo en l' arrebató de la passió.—Enrich J. Varona.

A N'EMILI JUNOY

QUAN la meua mà, tremolosa, escrivia les paraules barbotejants de la meua súplica al rei, una veu me deia que trobarien en vós un eco de cordialitat efusiva. Jo no oblidaré mai, no, que vareu esser vós el diputat català en qui les joventuts, fent-me extremat honor, depositaren l' encàrrec de demanar al Congrés espanyol la supressió de la vergonyosa pena de mort, el més palpitant dels anacronismes.

Grans mercès, donchs, per la bella allocució que m' endrexeu. Grans mercès, una volta encara.—I després d' aquesta cordial gratitud, permeteu unes paraules més d' amable conversa, com a preliminars del prec final que vaig a fer-vos, súplica endreçada no ja a l' amic i al correligionari, sino al diputat per Barcelona i al membre actiu de la Solidaritat Catalana.

Jo, estimadíssim Junoy, demano encara de vós un major sacrifici. Vós parleu de misericordia. Vós recordeu la llarga tradició personal vostra en favor dels pobres condemnats a mort. Vós m' exhibiu la vostra preclara executoria de noblesa, les proves vivents que exclouen la vostra colaboració en aquest antic homicidi legal que és la pena de mort... Està bé... Però no basta encara. Repareu que la nostra condició d' abolicionistes del patíbol és avuy innecessaria pera la gestió en pro de les tres vides menaçades. No's tracta ja de misericordia, de gracia, sino de justicia. Se tracta de que la costum vigent sobre les concessions d' indults no sia interrompuda. Se tracta de que, ja que la pena de mort no es avuy mateix abolida, no's retrocedeixi encara en el nostre camí vers la llei de modernitat. El cas Rull és un cas clàssic d' indult. Per què? Simplement: perquè 'ls delictes no són provats amb evidencia. Perquè 'l sol fet de que hi hagi ciutadans que dubtin d' aqueixa culpabilitat és ja un motiu de suspensió de la pena definitiva. Perquè la frase mateixa *convicció moral*, no té sentit si no's basa en l' absoluta evidencia material. Vós dieu en el vostre article: *qué's Rull són culpables o ho poden esser...* HO PODEN ESSER! ¿Veieu bé l' horror d' aquesta pena aplicada sobre una hipòtesi, arrostrant el perill de que una execució de justicia humana aparegués un dia com equivocació irreparable i esgarrifassos?

Me parleu de la diferencia que hi ha entre demanar l' indult desde Mallorca i demanar-lo desde les Rambles de Barcelona, regades de sang. Me parleu de l' infeliç Poveda. Però, amic Junoy, aixó són arguments que tots havem d' aprofitar contra l' execució próxima. Per què? Escolteu-me bé. Escolta-m també tu, Barcelona, encara que després m' insultis i reneugis de mi. Temístocles deia a Eurípiades: *Pega, però escolta.*—Pega-m; però escolta-m, Barcelona.

Les bombes segueixen esclatant.—Donchs hi ha, en llibertat, per desgracia, els monstres de maldat o hobergia que les colliquen. Per de prompte, és evident que 'ls Rull no han colocat les darreres bombes. Jo tinc, sobre les bombes, la soepita, purament subjectiva, de que sien l' obra d' una sola persona, maniatja del mal pel mal mateix, una mena de *Jack the Ripper*. És tant odiosa la psicologia d' aquest criminal incògnit, que no podem imaginar-la més que com a excepcional, més encara, com a única; el dia en que, d' una manera evident, fos agafat l' autor d' una bomba, ¿no hi hauria vives probabilitats de que les explosions acabessin? I aquest home, que ha estat capaç de colocar la darrera bomba, ¿per què no ha d' esser també l' autor de totes les demés? ¿No hi ha, racionalment, la soepita de que així sia? I si en Rull no ha pogut colocar les darreres, ¿per què no hem de pensar que tal volta no té part tampoc en les altres, i que'l seu baix i repugnant ofici era sols el d' explotador de la confiança, com ho va esser l' Ascheri, el fusellat de Montjuïc?

Encara una altra frase terriblement significativa, en el vostre article: *figuren-vos que s' arribés a saber que les mans dels Rull executats no han tirat cap bomba...* L' expressió, per sí sola, prova ja la possibilitat de tal descobriment. I en la perspectiva d' aquesta contingència, ¿podem deixar caure una penalitat que no deixa lloc a reparació?

Repareu bé la cosa. No's tracta de dir: en Rull és innocent de les bombes. No. Se tracta de que la seva culpa sia tant evidentment provada que en el seu procés no hi hagi ni l' ombra d' una irregularitat. L' indult que demanem serà, sobre tot, una gloria pera Barcelona, que no apareixerà inferior a sí mateixa i afegirà un nou gest de bellesa a la seva historia magnífica dels darrers temps.

Ará vé, bon amic Junoy, la súplica. És precís que vós, diputat per Barcelona, demanem al poder executiu que aconecilli al rei la concessió del triple indult. És precís que vós, solidari, logreu dels vostres companys una adhesió an aquesta demanda. Si la

dreta no hi accedeix, ens cal á tots nosaltres, homes de l' esquerra, salvar l' esquerra de la possibilitat futura d' un terrible error. És precís que os renteu les mans en públic, davant les Cambres espanyoles si convé. És precís que aquesta joventut, ja gloriósament significada en els debats del plet català, se mostri jove i se mostri moderna; no per un impuls de sentimentalisme, com alguns han dit, sino, ben al contrari, per un acte d' intelectualisme, de serenitat racional, que'ns exceptui de la passió ambient, tant morbosa i frenètica.

El País, de Madrid, se plany de que jo inviti sols la premsa de Barcelona a demanar aquest indult. Oh, no! Jo vaig fer-ho així perquè com Barcelona és la ciutat directament ofesa per les bombes, d' ella havia de sortir, en primer lloc, la demanda, pera que pogués esser fàcilment atesa. Però jo ara, amb un goig especialíssim, suplico que s' ajuntin a la meua petició 'ls peribòdics de tota Espanya, de tot el món si és possible, perquè tals qüestions precisament són, per essencia, qüestions universals i cosmopolites, ja que toquen als interessos d' humanitat, més que als de nacionalitat. Que un sol clam ens ajunti a tots, i Barcelona, evitant-se un dia d' horror, rescatarà am la noblesa de l' acte la vilesa dels seus desconeguts assassins.

Es ben vostre, cordialíssimament,

GABRIEL ALOMAR

P.S.

Unes linies encara, bon amic. He llegit que l' Arcaide de Barcelona havia dit que l' Ajuntament no podria demanar l' indult dels Rull si ells no's reconeixien culpables, perquè, de lo contrari, fundant la petició en la possibilitat d' innocència, s' ofenia al Jurat. Com? Aixó no pot esser! En primer lloc, tot respectant i acatant el veredict, dictat en bona conciencia, am perfecta bona fe, se pot dubtar de l' evidencia de culpa. I després, ¿perquè l' indult no ha d' esser demanat per l' Ajuntament en nom de Barcelona i en nom de l' humanitat, pera evitar a Barcelona l' horror de l' execució, i als condemnats l' horror excepcional de la pena? ¿Es que tots els ajuntaments de la ciutat ont hi té d' haver una próxima execució, no demanen l' indult encara que la culpa sia ben provada? ¿Es que la mateixa condició de Barcelona, com a part ofesa per les bombes, no l' obliga a la noblesa de demanar aquesta gracia? ¿Es que precisament no ha d' esser la Corporació municipal de Barcelona l' entitat per qui la gran urb parli i pronuncii la paraula de pietat?

G. A.

copia de fer el bót, els diputats lliberals han sortit ab la seva.

Las Cortes van á tancar-se ó á suspendre al menos las sesiones fins que la temperatura permeti tornar á Madrid sense detriment de la salut.

¿Es clar, pobres diputats!... Després de tants discursos, de tant fer obstrució, de tant demanar votacions nominals, ¿cóm negalhi unas vacaciones ab tanta laboriositat guanyadas?...

Han de descansar, els nostres legisladors; han de buscar la fresca y reposar de las fatigas de doscentas y tantas tardes, gastadas tontament en xerrameca inútil.

El nostre sistema parlamentari es aixó: sis mesos de no fer res y sis de descansar.

Ja tenim casi arreglat lo dels duros sevillanos. El Govern recullirà *sin rebaja de precio* tots els que s' presentin al cambi, els fondrà... y aquí no ha pasado nada.

Es dir, si que haurá passat. Haurá passat que 'ls falsificadors de moneda haurán fet un negoci rodó, y que una barbaritat de quintars de plata que l' Govern podia haver adquirit á 3 pessetas per duro li haurá costat á 5. Y rodi la bola!

Tan mateix el feminisme va obrintse pas á tot arreu.

Ará, á Roma, el sindicat obrer, qu' es una forsa de las més vivas del país, está apoyant la candidatura de una dona pera las elecciones municipales.

El consistori de la capital italiana s' honrará, donchs, ab una senyora concejala.

Si l' exemple cundia y aquí 'ns decidíam á votar regidoras, y las triavam guapas, ja sé qui voldria tornar á anar al Ajuntament.

En Mir y Miró. Y qui aspiraria altre cop á la vara: Don Domingo Sanllehy.

Ab motiu de las mil trampas descobertas á palau, diu que tot lo dia plora la reina de Portugal. Que plori!... ¿No es reina viuda?... ¿Quan la casarán riurá!

Diuen que á la nit va cursarse per la península un telégrama redactat en aquests ó parecuts termes: «MADRID, 19.—MAURA PASADO DIA HOY GUISSANDO.»

¿Guissando? dirán vostés. Aixó es que D. Anton devia estar ocupat en la confecció d' algún pastel.

Donchs, no senyors. Guissando es el nom de la finca d' un seu amich polítich, y volia dir que havia anat allí á passar un dia de recreyo.

Sino qu' es alló... ¡el laconisme dels telégramas se presta á tantas y tan falsas interpretacions!

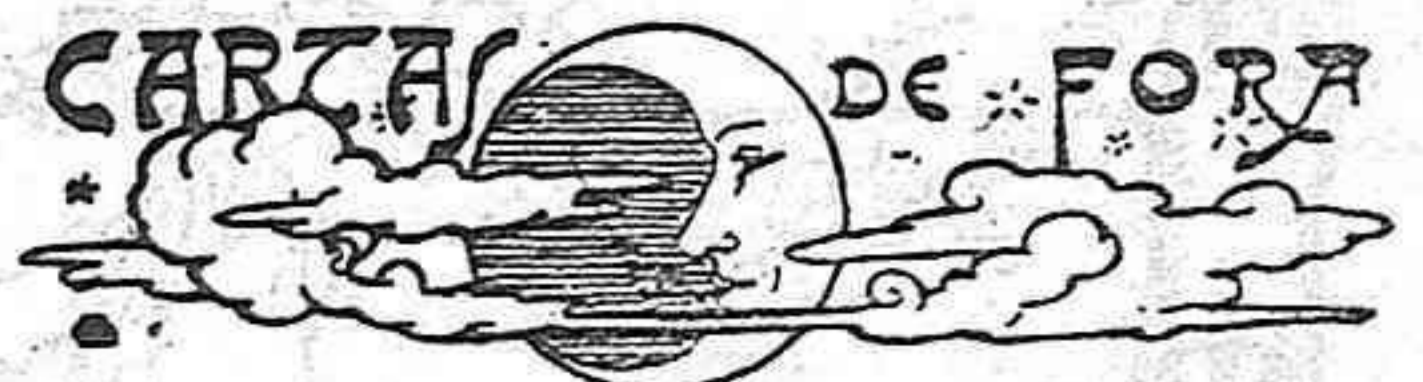
Tornemhi ab la peste bubónica!... No passa any sense que aquesta bona senyora tregui els bubóns per un puesto ó per un altre.

Ará 'ns diuen desde las islas Azores que s' han registrat allí alguns cassos.

Ja ho veuen! A las Azores!...

¿Qué?...

¿Que 'ns azorem ó no 'ns azorem?

MOLINS DE REY, 19 de juliol

Fa pochos días hem vist circular entre 'ls nostres vehins un llibret en el que hi constan impresos tots els gastos y ingressos (Ely, al menos ens ho pensém!) que ha contret el nostre Ajuntament.

Felicitem l' impresor que s' ha honrat en la confecció d' aquests... dihemne estats de comptes, per haverho fet en paper de bona qualitat y en esmerada tipografia.

En quant al Ajuntament tenim que dirli que, després d' haver retardat set mesos en repartirlos, no li agraïm per res l' haverho fet y podria per nosaltres estarne set mes pera ferho en la forma que ho ha fet y en la que, la veritat, se veu molt fosca.

Cridém l' atenció dels vehins d' aquesta, que no s' han pres la molestia d' inspeccionarlos, pera que ho fassin, y si algun dupte tenen,—que n' tindrán molts,—vagin á trobar á l' Arcaide—qu' es molt bon home—y al seu íntim amich que, com que la sab molt llarga, els donará las explicacions degudas pera ferlos veure com 3 y 2 fan... dotze.

MALGRAT, 19 de juliol

Aixó sí qu' es treballar per la cultura! Un tal Fonlladrosa, rich propietari d' aquesta vila, desde l' any 1905 que té instalada en un espayós edifici propietat seva una escola en la qual tots els noys de set á dotze anys, de familia obrera, hi poden concorre sense estendi de cap mena, donchs es pagada de la seva butxaca. A pesar de ser molt humanitari y de rebre 'ls aplausos de tota la vila, es de lamentar la guerra que li está fent la clericalia.

¿Es que potsr no s' ensenyen *pare-nostres* en aquest colegi? ¿O es que fan mal als maristas? Podrían ser totas dugas cosas.

SOLSONA, 13 de juliol

Els clericals d' aquesta ciutat tenfan el «Centre Catòlich» casi perdut, y per engrescarlo, determinaren alguns elements de dita Societat establirhi un Cinematògraf ab entrada pública, y ab dit medi han lograt reingressar alguns socis; pero en cambi, si continúan com fins ara, els pares que estimen en quelcom á las fillas de Maria han de pendre las degudas precaucions si no volen exposarlas á un fracàs. Allí hi compareixen uns quants de la crosta y ensotanats, que segurament no tenen majordona, y aprofitantse del moment que dura la foscor, promouhen tanta xerriola que son la admiració de tots els espectadors, quins comentan els fets de una manera que desdiu de una població culta.

Sr. Bisbe: ¿No pot procurar que l' Centre Catòlich de Solsona deixi de ser un centre d' escándol?

Sr. Arcaide: ¿No té vosté medis legals pera lograr que l' Centre Catòlich sigui... lo que ha de ser, ja que l' senyor Bisbe no se n' vol cuydar?

La població espera que hi posarán remey uns ó altres.

SAMPEDOR, 19 de juliol

Mentres els representants de Manresa, Igualada y el Bruch feren l' ull viu al tractarse de recullir la subvenció que l' Govern oferia als pobles que més se distingiren en las accions de la Guerra de la Independencia, els de Sampedor, patria del timbaler del Bruch, no sabem si estarían atrefegats buscant un procurador pera treurer de casa á n' els que ni poden fer dos ápat al día, com més pagar el lloguer, ó bé fent un nou y més pitjat reparto de consums que, si cada any va augmentant com sembla, ni el lloguer, ni las arengadas podrem pagar.

Veus aquí que tot de sopte vinga armar el gran rebombori engrescant á un parell de lledanias de cada carrer, pera que á la festa del día 26 no hi falti vert... ¿No li sembla, senyor Batlle, que seria de més profit demanar á un parell d' homes de cada carrer, deixantlos entendre de la manera com se recaudan y se gastan las 27.000 de l' ala, que aixó sí que son verídaders *blaus* á las costellas del poble? Pero no; es tanta la llana que hi ha, qu' es cosa molt fàcil fer la lleganya fins á la major part dels homes; y si no surgeix un nou timbaler que fins s' hi fassi á cops de tabal, els destremptes que patim ens farán acabar de la manera més vergonyosa y humillant.

El capellá s' tanca ab els homes dintre d' una càmera obscura y no s' ocupa d' altra cosa que de tapar las esclatxas per las quals podria entrarhi la llum.—Helveci.

ESPUERNAS

—¿Ho veus, Cándit?... Avuy fa setanta tres anys que varem cremá els convents. Dona un tom pel nostre flamant Ensaxne y veurás el resultat d' aquella célebre hassanya. Llavoras n' hi havia vint, ara n' hi ha prop de vuytanta; llavoras eran estretes, ara son rígiament amples; llavoras eran lletjots, ara son palaus de fadas. ¿Qué n' varem treure, respón, de tot' aquella cremada? ¿Creus tu que á la societat li fan cap servey las flamas? ¿T' imaginas que l' progrés consisteix, com molts propalan, en cremar forsa convents, mirar com tornan á alsarse, tornarlos lleugo á cremar y torná a veure'n fer d' altres? —¿Y donchs qu' és el progrés?

—¿Qué?

Es instruhirse, educarse, rompre ab un esforç constant els lligams de la ignorancia. ¿Voleu foch?... Res hi ha que dir; fetne, si es que aixó us agrada; mes, no cal cremar convents, ¡lo qu' heu de cremá es la llana!

El funicular dels moros segueix funcionant molt bé; quan amunt un sultán puja, avall va l' contrincant seu.

Diu que per no disgustarse tenen un torn establert que a azisistas y a hafidistas els seus dies garanteix.
Ahir l' Hafid cabalcava y l' Azis anava a peu; avuy el bon Azis puja y el pobre Hafid descendeix.

Tots els esforços del trust han resultat feyna vana! El senyor Maura no 's mou ni se sab quàn ha de caure. Moretistas ignocents que ja us veyau a las platjas d' Hendaya y San Sebastián, donantvos la gran vidassa a costas de la nació, per aquest estiu, *maranjas!* Haurau de fè un estiuheig de tercera. Aygua gelada, un barretet de sis rals, sabatas de lona blanca, las nits un rato al balcó y 'ls banys... a la palangana

A la Poble de Segur s' hi ha pescat a uns terroristas que fabricavan enginyos y màquines jamay vistas...

(Dos dias després):—Y bé, ¿Cóm pinta el famós misteri? —[Un bullit!... Sombras per tot... no se 'n pot formar criteri. El jutge está tan callat que sembla de pedra...]

—[Sopla! Pero ¿qué hi ha, de segur? —¿De segur?... No més la Poble.

C. GUMÀ

Els Ateneos y la Diputació

TAL com haviam anunciat el passat diumenge tingué lloch una Assamblea general dels Ateneos de Catalunya, convocada pera tractar, entre altres assumptos, la qüestió de las subvencions del Cos provincial.

Assistiren a l' Assamblea els delegats d' una trentena d' Ateneos representant en conjunt més de vint mil associats. Els assistents no sabian avenirse de que una corporació de la importancia de la Diputació Provincial de Barcelona desconexés la trascendencia que pera la cultura del poble català significa l' associació de vint mil obrers que durant prop de mitj sigle, ab una constancia admirable, venen dedicant sos afanyos y sos diners a la cultura mútua primer y a la instrucció de sos fills després. Son més de quinze mil els alumnes que assisteixen a las classes de tota mena sotingudas pels Ateneos, y aquest colossal esforç, degut únicament als fills del treball, bé mereix certament més viu interés que 'l que per tan útils institucions demostra la Diputació Provincial.

L' Assamblea examinà el dictamen que s' ha en- giponat la Comissió de Foment, y s' acordà per unanimitat fer tots els treballs necessaris pera que no prosperin las descabelladas bases que 'n tan desgraciat dictamen se proposan.

Efectivament, ditas bases no resisteixen l' anàlisis més lleuger. En la primera, l' esperit reaccionari dels inspiradors del dictamen ha ensenyat tota l' orella. Es prohibeix que las entitats que solliciten subvenció tinguin caràcter polítich, pero no 's prohibeix que tinguin caràcter religiós. La pluja de Fraternitats Republicanas y Centres Catòlics que demanaren subvenció, foren causa de la supressió dels auxilis; ara tancan las portas als primers pera obrirles de bat a bat als segons. Además, y pera no deixar tan crua la base, s' afegeix que, no deu predominarhi l' element recreatiu, entenentse que hi predominarà aquest quan se dediquin més cantitats a diversions que a ensenyansas. Aquesta darrera condició, que aparentment es molt hermosa, acusa un desconeixement absolut de la manera de funcionar dels Ateneos; molts d' ells, com l' Ateneo Obrer de Barcelona, com el de Vilanova y Geltrú y alguns altres, no tenen secció recreativa; altres no contan més que ab una sala pera café, y els que tenen teatro y saló de ball ho tenen com un element d' ingressos y may pera destinarhi ni una pesseta del seu pressupost. La condició es, donchs, perfectament inútil.

Si a la base primera del dictamen s' obra la porta a las associacions religioses, a la segona es procura tancarla als Ateneos exigint que las sevas ensenyansas tinguin caràcter industrial ó d' arts y oficis. Estaria molt conforme que no 's concedís subvenció a la societat que sols dongués primera ensenyansa, pero exigir de l' ensenyansa sigui industrial y limitar la subvenció a las ensenyansas de caràcter tècnic que donguin els Ateneos, fent cas omís de tota la seva demés acció instructiva, es una injusticia que sols pot explicarse en qui senti pels Ateneos una injustificada hostilitat.

Hi ha una altra base en el dictamen que no pot acceptarla decorosament la Diputació Provincial. Es la que deixa las subvencions al arbitri d' un flamant Patronat industrial, que no sabem si funciona y que 's compon de quaranta respectables senyors que precisament per ser en tan gran número no poden fer res de profit. Serà precisa l' opinió favorable d' aquet Patronat pera donar una subvenció, y com si aixís no corressin encare prou perill els Ateneos s' exigeix además l' informe de las Juntas locals d' ensenyansa, qu' en algunas localitats, per petites de poble, pot esser hostil al Ateneo. A la Diputació Provincial hi ha la Comissió de Foment que

té prou medis d' informació pera obrar acertadament en el reparto de subvencions. ¿A qué vé, donchs, usurpar facultats a dita Comissió pera donarlas amplias y sense límits a una gent estranya a la Corporació Provincial?

El pròxim dimars deu discutirse aquest assumpto. El diputat Serra y Constansó mantindrà las bases qu' en unió del senyor Sostres va somètr al Cos Provincial y que han quedat convertidas, en el sí de la Comissió de Foment, en vot particular del senyor Serra. Creyém que ditas bases passarán a esser dictamen pel vot de la Diputació; pero si aixís no fos, sabém que van a presentar una serie d' esmenes al actual dictamen de Foment, pera treuren las iniquitats qu' enclou. Si contra tot esperit de justicia, triuñés l' odi als Ateneos, llavoras tindrán aquestes ocasió d' arrancar la careta a tots els que particularment es desfan en elogis a tant populars associacions, pera després apunyalarias per l' espátula.

JEPH DE JESPU

DE LA CASA GRAN UN TIPO CURIÓS

Potser no hi ha al món un' altra ciutat que 'l poseixi.

Se tracta d' un semi-cego que ni un sol dia falta a la sessió del Ajuntament. Sempre es el primer en pendre assiento y l' últim en aixecarse.

El seu únic medi de vida son els pochos ó molts quartets que la seva dona, cega del tot, recull per aquests carrers de Deu. El seu únic afany, esperar el dijous pera escoltar las discussions, més ó menos *latas*, dels regidors.

¿Confia tal vegada tirarne algun tros a l' olla ó treure'n qualsevol mena de profit? ¡Vajin a saberho! Lo cert es que la existencia, per ell, queda reduhida a fer de públich a las sessions municipals, pera poderse alabar, un dia ó altre, de que han sentit parlar a tots els regidors.

Sembla, no obstant, que ja comensa a perdre la esperansa de conseguirho, donchs en tants anys que fa que ocupa el seu lloch en els *escanots* del públich, encare no ha sentit dir ni un sol mot al senyor Badia, al senyor Oliva ni al senyor González Prat.

Hi ha qui suposa que l' original semi-cego es senzillament un coleccionista de discursos de concejals y que pera tenir tota la colecció sols li faltan els d' aquestes tres ó quatre *lumberas* edilicias.

Si aquesta suposició fos certa y l' incansable client del *petit congrés* de la Casa Gran hagués d' escoltarlos, li aconsellariam que ho deixés corre aixó de presenciar el debut oratori dels edils de referencia.

La boca d' aquests honorables patricis no més s' obra en dias molt especials.

Els dias que hi ha tiberi.

Adulterat per la morbosa adaptació del capital, l' home social d' avuy ve a ser una barreja extranya de civilizació y barbarisme.—S. Ramón y Cajal.

SECCIO OBRERA

Laborant sempre

A excursió obrera a Bèlgica organizada a Fransa pel infatigable leader socialista Jean Jaurès, per medi del diari parisiench *L' Humanité*, tingué lloch fa pochos dias. Foren en número d' uns 800 els que formaren la expedició, a quins els socialistas belgas han rebut ab bandes de música, sobreixint per tot l' entusiasme, y desde un balcó els saludà l' ilustre Vandervelde.

D' aquest modo, y gracias al módich gasto de

35 franchs per persona, els obrers francesos han pogut visitar a sos camaradas de Gante y de Bruselas, y apreciar per ells mateixos las excelencias de las magnificas institucions socialistas fundadas per nostres germans de aquells pobles.

Realisar un viatge com aquest, qual importancia moral y intelectual considero perfectament inútil alabar, ja que está al alcans del més ignorant en qüestions obreras y sociológicas, realisar aquest viatge, torno a dir, ab una organizació tan sabia y económica, com la que se li ha donat, suposa un verdader esforç de voluntat y inteligencia, que deuen envejar y hauriam de procurar imitar en nostre país y en tots els paissos del món civilisat, tots aquells que, caminant al davant de la evolució obrera que en la actualitat s' está efectuant, tenen la ineludible y sagrada obligació de fer tot quan puguin pera facilitar y apressurar el triomf de las classes treballadoras.

Pochas vegadas hi posat la ploma sobre 'l paper, que no haja tractat de convencer a todas las victimas del régm burgés que patim, de que, l' únic medi de conseguir, de una vegada y per sempre més, que aqueix odiós y antihumà régm se desplomi aplastant ab sas miserables ruinas de supersticions y tiranias als mateixos que son els interessats en sostenirho, l' únic medi, insisteixo, pera aixafar la serp burgesa que xucla la sanch dels treballadors, agotant de minut en minut y de any en any, tota la energia vital y productora, es el de que, olvidant d' una manera definitiva qüestions de partit, que sols conduheixen a la divisió, s' uneixin els obrers y fraternisim, com verdaders membres de la familia del treball, del sufriment y de la miseria, pera oposar la formidable muralla de tota sa forsa reunida, a la estúpida y aniquiladora avalanxa de la explotació y del domini de la burgesia. Sols aixís pot triuñar el dret y la justicia dels treballadors.

Sempre hi perseguit aquest fi, repeteixo, fins a riscos de semblar monótono, —si es que las veritats poden ser monótonas,— y avuy, davant d' un fet tan positivament hermós com el que motiva aquest article, crech pertinent establir una relació entre lo que consegueixen nostres germans de Fransa y, sobre tot, de Bèlgica, treballant sempre en profit de sos interessos, sense preocuparse de perdre 'l temps y las energias en fer el *caldó gras* a cap putxinèli polítich, y lo que conseguim nosaltres, mal gastant aquest temps y aqueixas energias en aixecar altars a ridículs ídols de carn y ossos com nosaltres, qual única ventajta sobre nosaltres es guanyarnos en malicia y en desesperació, pero que, en un poble coneixedor de sos propis interessos, no servirian ni pera interpretar honrada y fidelment la poderosa voluntat del treballador, mentres que aquí consegueixen apoderarse de aqueixa voluntat y manejarla y anul·lar-la a la mida del seu gust.

Si, he establert aquesta relació; y, ¿qué he pogut deduhir d' ella? Una conseqüencia ben trista, com es fácil suposar; la de que, si *L' Humanité* ha tingut de fer un esforç gigantesch pera contribuir a ilustrar als obrers francesos, y a establir un carinyós frech de colzes entre ells y sos companys belgas, es dir, a facilitar aqueixa unió de que jo avans parlava, y que may me cansaré de recomenar en totes formas, al menys aqueix esforç s' ha vist coronat per l' éxit, lo que resulta un timbre de gloria positiva pera qui l' ha realisat; donchs bé: en un cas idéntich, y suposant que entre nosaltres existís algú que tingués la valentia d' escometre igual empresa, ¿qué succehiria? De moment, sense cap dúpte, el fracàs més lamentable y l' desencant més trist y més complet que siga possible esperar.

En condicions tals, somniar ab un triomf qualsevol, y del ordre que 's vulga, es, hem de dirho ben clar y ben alt, una verdadera ignocentada, y, sobre tot, ho es a Catalunya, y més que tot a Barcelona; precisament allá ahont hi ha més recursos de totes menas pera véncer.

Aixó es trist, positivament trist. Pero sense sortirnos d' Espanya, a nostres companys de Madrid no se 's escapen las veritats que la seva son, y a treballar com laboran els camaradas de Fransa y de Bèlgica; de tal modo ho fan, que en poch temps han lograt establir, sense quedar a *deure*

res a ningú, una verdadera y magnífica Casa del Poble, ahont, es ben segur, no es necessari anar provehit de una denominació política acabada en *ista* pera ser ben rebut, donchs basta solzament ser obrer y honrat company en las lluytas societarias, pera trobar en la Casa dels treballadors tot l' afecte propi de germans.

Com se veu, donchs, no molt lluny de nosaltres existeixen exemples pera imitar. Lo que falta a Barcelona, precisa confessarho d' una vegada per dolorosa que siga la confessió, es voluntat pera ferho.

N. BAS Y SOCIAS

MOVIMENT OBRER.—Ab aquest títol, que anirà al final de nostra *Secció obrera*, senmanalment donarem una informació, tot lo completa que 'ns siga possible, de interés exclusiu pels treballadors.

Una de las causas del abandono en que viuen els obrers es la falta de relació entre ells, colectivament parlant, es dir, la carencia de contacte y fins de correspondencia entre las Agrupacions societarias, pera cambiarse impresions. Aixó fa que la lluyta del proletariat militant resulti aislada y, per consegüent, poch menos que nula.

Repereu al comers, la industria, el capital en totes sas manifestacions, y veureu que universalment viu al dia y sab a cada moment que li convingui lo que succeix a tot arreu del món; aquesta relació constant constitueix la essencia de la seva vitalitat. Els treballadors, no; viuen boy a las palpentas, sent ben contats els que están al corrent del moviment obrer mundial. Si estava en un punt una vaga, el desenvollop d' aqueixa vaga 'l sabém per la premsa burgesa que, com a tal, fa lo que li convé, y ja es sapigut que una notícia falsa ó tergiversada pot trastornar el curs de la lluyta, comproment els interessos morals y materials dels que viuen del propi treball.

Ens proposém, donchs, a contribuir a la familiarisació de la classe obrera, en la mesura de las nostras forsas; el que aquesta informació siga més ó menos completa, depén del concurs que 'ns prestin els companys de tot arreu. Aixís, agrahirém a todas las societats obreras, ens enviïn las sevas respectivas direcciones, lo mateix que tota mena de datos de interés per la causa dels treballadors.

Y, sense més preàmbol, comensém la tasca: Els picapedrers de Puente-Caldelas (Pontevedra) han reclamat 50 céntims d' augment per cada jornal, havent obtingut 25 céntims ara y 'l altres 25 céntims comensaran a cobrarlos d' aquí a quatre mesos.

Segueix la vaga de paletas de Logroño, agravada ab una parcial de boters. El Comité de la Unió General de Treballadors, prengué 'l bon acort de recomenar a las Seccions que auxilihin pecuniariament als vaguistas de dita població.

Havent pretingut els amos de magatzems de draps d' Alcoy rebaxar mitj ral per dia el salari de quatre y mitj que cobran las triadoras, aquestes se declararen en vaga, y després de set setmanas de lluyta han tornat al treball sense que 'ls amos se sortissen ab la seva. Conseqüencia d' aquesta vaga es la constitució en Societat de aquestes operarias. Es la millor resposta que pot donarse al egoisme burgés.

Reclamant 25 céntims més de salari, fa alguns dias que 'ls paletas de Vich van declarar-se en vaga, havent lograt dit augment sis mesos del any.

S' han organissat els fotograadors de Barcelona. A Mataró l' altre dia se celebrà un mitin pera constituhir la Solidaritat obrera.

El resultat de las oposicions a premis de la Escola d' aprenents tipografos de Madrid, ha sigut que 'ls han guanyat Joaquim García, Domingo Moreno y Tomás López, de Gramática castellana; Manel Nores, Miquel Arévalo y Antoni Escudero, de Técnica professional, y Francisco Sabarot y Cayeta Redondo, de Nocions d' idiomas y Correcció de probas.

Al objecte de tractar de la vaga de barrinayres y de las peticions que tenen fetas a sos burgesos, el diumenge prop passat degueren reunir-se a Ortuella (Vizcaya) els delegats de la Federació de minayres de las Vascongadas.

El darrer balans publicat pel Comité Central de la Federació Tipográfica acusa la existencia en Caixa de 3.747 pessetas.

Ab atinadas lectures de treballs dels senyors Altamira, Posada y altres publicistas s' ha inaugurat la biblioteca del Círcul socialista de Bilbao.

Las eleccions del Comité Nacional de la Unió General de Treballadors, se verificaren sense cap incident, resultant elegits: Iglesias, president; Largo Caballero, vis-president; Maeso, tesorero; Rodríguez, vis-tesorero; y Carnicero, vis-secretari.

El resultat de las eleccions pera la Dieta de Finlandia ha sigut el següent: diputats socialistas, 76; finlandesos vells, 58; partidaris de Suecia, 30; finlandesos joves, 28; agraris, 8, y cristians, 4.

Han ingressat a la Unió General de Treballadors las Societats de fusters d' Avila, Málaga y Orense.

La vaga de Sant Hipòlit, (conca del Ter), s' ha acabat tornant al treball els 500 vaguistas, havent obtingut bastantas milloras, entre ellas la essencialissima de que se 'ls reconegui el dret d' estar associats y també personalitat a l' Associació.

Aquests darrers dias s' han celebrat mitins obrers de protesta contra 'ls projectes de lley del terrorisme, Administración local y vagas, a Mieres (Oviedo), Medina del Campo (Valladolid), Sama de Langreo (Oviedo) y el Ferrol.

La vaga declarada el dia primer del corrent pels operaris vidriers en la fàbrica dels senyors Costa, Florit y C., ha quedat solucionada satisfactoriament, accedint els amos a las justas reclamacions dels obrers.

Fa bastants dias que 'ls sabaters de Vilafranca del Panadés sostenen una lluyta contra sos burgesos, a favor de l' abolicció del treball a preu fet. Contra cert propòsit que porta algú de cap pera cubrir aquellas plassas ab operaris forasters, cridém l' atenció dels companys, especialment dels de Barcelona, perquè procurin evitar la presencia a Vilafranca d' elements traïdors.

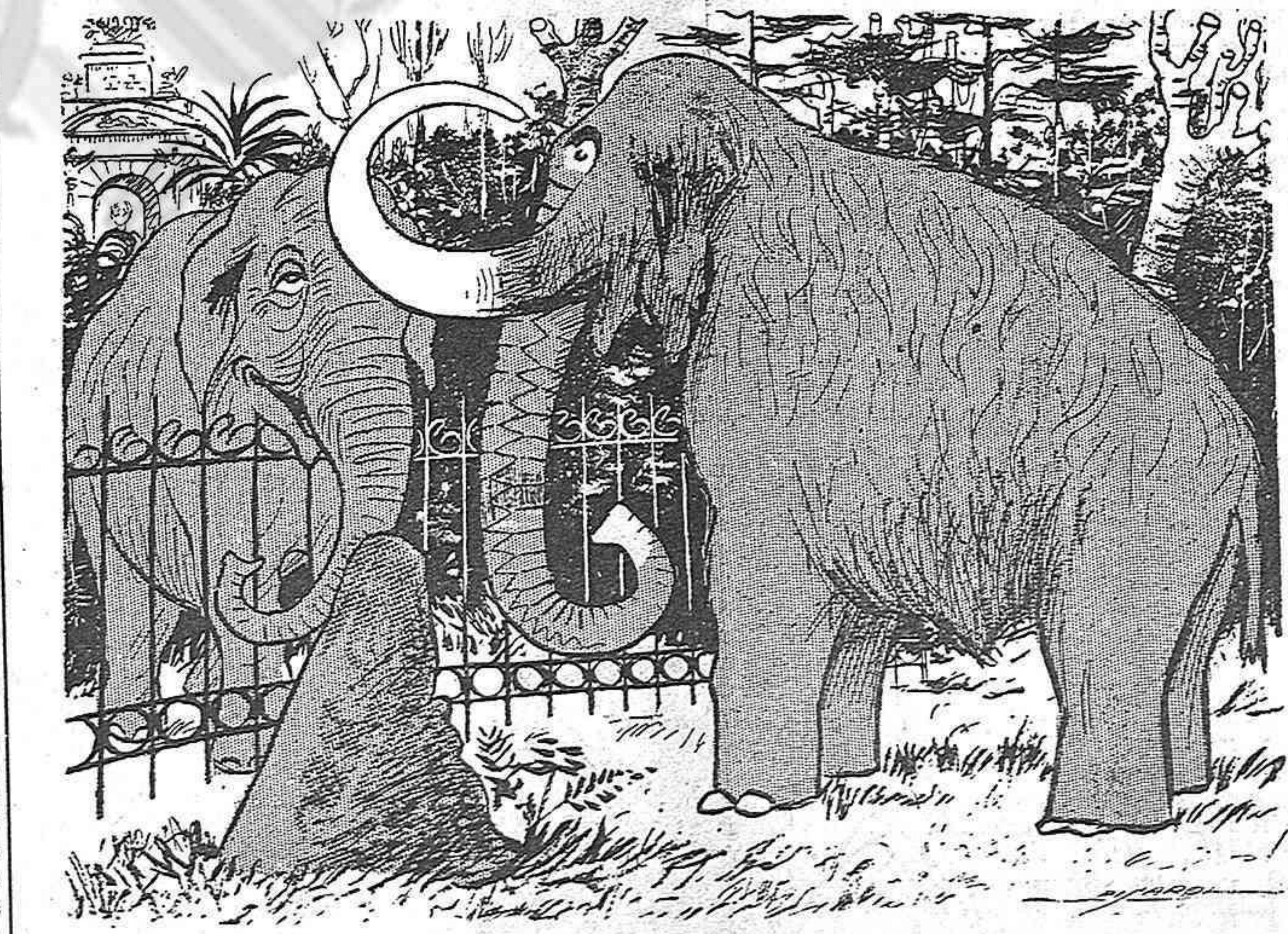
Els socialistas francesos, que han fet tot lo possible per impedir la visita del Sr. Fallières al Zar de Russia, no haventho pogut conseguir, se proposan celebrar reunions de protesta els dias 27 y 28 del corrent mes, que son aquells en que tindrà lloch dita entrevista. Volen que a tot arreu hont hi haja una organizació se manifesti un crit de condemnpación contra la sanguinaria y bárbara conducta de Nicolau II, vergonya de la civilizació moderna.

Heus aquí una resolució interessant presa en el Congrés d' Economía, celebrat darrerament a Barcelona: «Primer. Proposar al Institut de Reformas socials que redacti un projecte de lley incluhint entre las funcions propias dels Ajuntaments dels Municipis superiors a 4.000 habitants la de crear y sostenir Oficinas de colocació pera tota classe de treballs, pugnent els Ajuntaments destinar al sosteniment de las que existeixen en la localitat fundadas per Societats obreras, patronals ó mixtas de notori prestigi els auxilis que destinarian al sosteniment de las municipals.

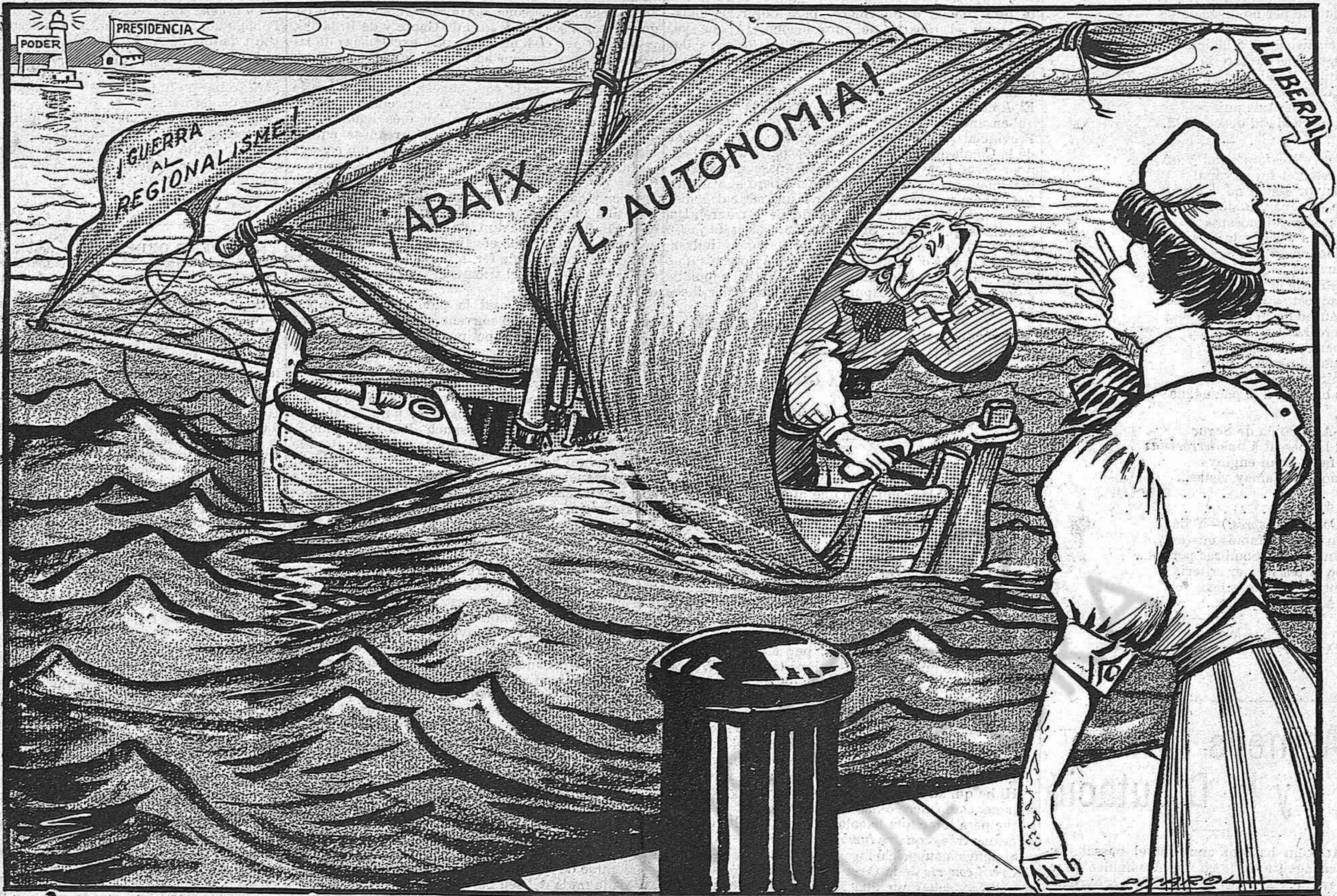
Totas las Oficinas de colocació en una mateixa regió deurán estar unidas y comunicarse periódicament el moviment d' ofertes y demandas d' empleu.

En las poblacions en que, per pobresa de recursos, no 's puguin sostenir Oficinas independents de las del Ajuntament ni pugua constituhirse una Junta encarregada

Entre ells

L' AVI:—¿Cóm te proba l' estiu, noy?
EL MAMMUTH:—¡Admirablement!... Aixó de ser de pedra, trobo qu' es molt bo per la salut.

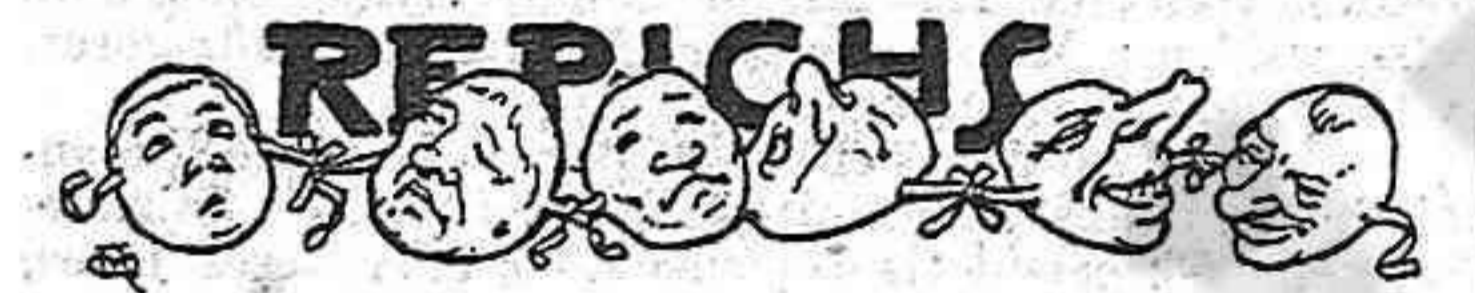

—Segimón, si no arriás velas, no hi arribarás may á port!

d'aquest servey, el secretari de la Corporació municipal serà l'encarregat de facilitar els medis d'informació de las demandas y ofertas d'empleo que se li sollicitin.

Según. Proponer que, á fi de que las Juntas directivas de las Oficinas de colocaciones tingan la mayor independencia posible, estigan constituidas per delegats del Municipi y de todas las Societats de carácter obrer y patronal, en todas sas manifestaciones, que existeixin en cada localitat.

- DIRECCIONS D'ENTITATS OBRERAS**
- Barcelona. «El Arte en la Sastrería.» Tallers, 22, bis. Societat d'Escultors-tallistas. Roig, 1, pral. Associació d'Auxiliars de Farmacia. Sant Pau, 77.
 - Societat de Serradors mecánichs de Barcelona y suburbis. Sant Gil, 19.
 - Dependencia Mercantil. Mendizábal, 17.
 - León. Centre obrer. Misericordia, 5.

REPICHS

N episodi americá que no deixa de tenir gracia.

Arriba á un port d'Haiti una esquadra yanquí y, complint els debers de la cortesia internacional, saluda á la plassa ab las salvas de reglament.

Silenci sepulcral en las baterías de la població.

—¿Si estarán dormint aquests artillers?—pensa l'almirant americá.

Passan deu, quinze, vint minuts, y el silenci continúa.

Per fi el jefe de la esquadra, una mica intrigat, fa arriar un bot y envía un emissari á terra.

—Diu l'almirant si han sentit las nostras salvas de saludo.

Contestació del comandant del port:

—Prou que las hem sentidas, pero no las podem contestar.

—¿Per qué?

—Perque... no tenim pólvora.

Y després d'un moment de vacilació, anyadeix:

—Si vostés tinguessin la bondat de deixármose'n un xich, creguin que 'ls respondriam ab molt gust.

Aixís va ferho l'almirant. Proporcioná als pobres haitians uns quants cartutxos de salva, y al poch rato ¡booom!... ¡booom!... ¡booom!..., la esquadra yanquí era obsequiada ab las canonadas corresponents.

El cas es verdaderament divertit, pero de segur que 'ls americans no li trobarían gayre.

—No'm fan felis els procediments d'aquests mestres—devia pensar l'almirant.—Us convidan á un tiberi, y al assentarvos á taula... us fan pagar el vostre cubert.

Noticias de Pekin donan compte de que l'Emperador de la Xina's troba greument malalt.

Augurant un fatal desenllás diu que 'ls seus desventurats súbdits s'estiran la cua desesperadament.

Pobres xinos auténtichs!

Els se'n tenen la culpa.

S'haguessin triat un emperador ben gras y vermell... com els xinos d'aquí.

Un mot ben encertat.

Alguns diputats francesos, dels de la dreta, discuteixen sobre la poca trassa ab que'l Sant Pare ha obrat al reglamentar els assumptos católics relacionats ab Fransa.

Un d'ells exclama, dirigintse á M. Denys Cochin, el més exaltat de tots:

—Y encare voldrán que creguem en la infalibilitat del papa!

—Per qué no? respón l'interpelat. Jo, per la meva part, dech dir que ara hi crech més que may.

—¿Com s'entén?

—Sí, home... Perque veig que Pío X s'equivoca infaliblement.

¡Quín tema pera las columnas de *El Liberal*!

Al Hospici de Sant Remo y en el terme d'un any, hi han mort 144 criaturas; haventse descobert que casi todas han mort de fam.

El tal hospital era regentat y administrat per unas monjas tituladas de Santa Agna.

Vet'aquí lo que dirán els defensors d'aquestas institucions de beneficencia religiosa:

—Aixó no's pot creure... ¡No diuhen que hi havia monjetas en aquest convent?... Donchs podían atiparse lo suficient.

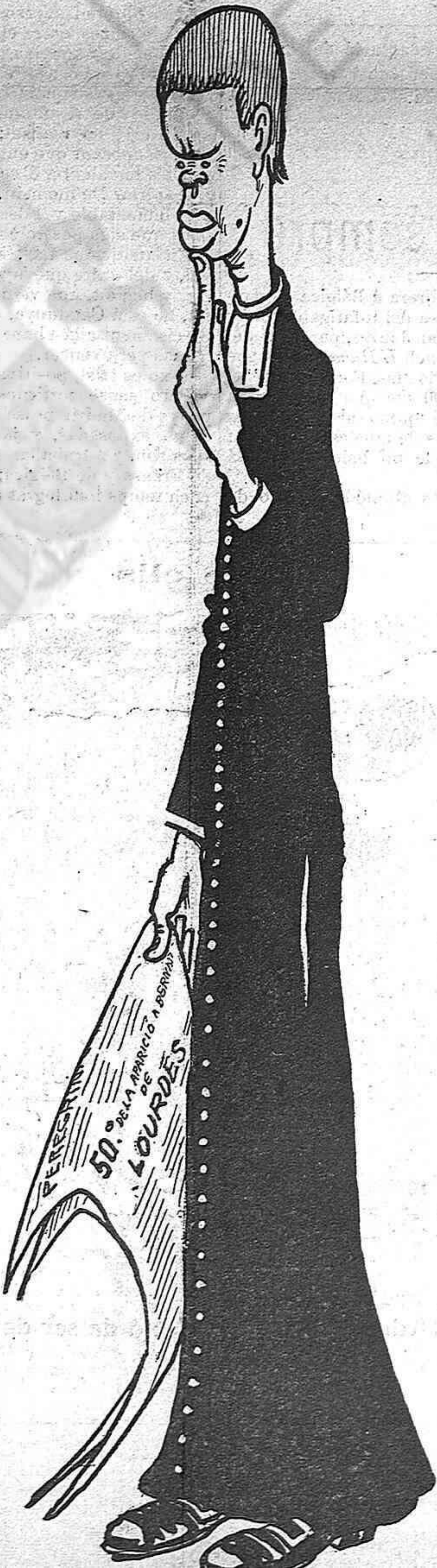
La veritat es que n'hi ha un tip d'aquestas monjas desnaturalizadas!

Preguntavan á un vell filòsof, gran coneixedor de la psicologia femenina:

—¿Qué vos sembla que succehirá el día que las donas tinguin vot?

—Qué?... Que votarán todas pels homes!

Si has après de desitjar, ja ets á mitj camí de creure.—***

ENDEVINALLAS

XARADAS

I

Primera es una vocal que sempre en tot la veurás; la segona es musical, tersa inversa vegetal, y la tot la trobarás á cada costat de nas.

MANEL B. FONTÁS

II

A las total va passarme shir un dos molt xocant; ¡ay, si no heu que la sogra sempre m'está vigilant!

J. A. (SACALLO)

ANAGRAMA

El Doctor Malagarrida un remey m'receptá y m'feu pendre cada día tres tot avans de menjá. Cansat ja de tan total y tan temps sense curarme, pel total fou l'últim cop qu'aquell remey vaig com[prarne].

A. BOCA COLL
ROMBO

Substituir els punts per lletres de manera que llegidas vertical y horizontalment donguin el següent resultat:

1.ª ratlla: Consonant; 2.ª Part del cos; 3.ª. Poble catalá; 4.ª. Poble catalá; 5.ª. En las iglesias; 6.ª. Part del auccell y 7.ª. Vocal.

HIPÓLIT NADAL
QUADRET

Substituir els punts per lletres de manera que llegidas vertical y horizontalment, diguin:

1.ª ratlla: animal; 2.ª. poble catalá; 3.ª. carrer de Barcelona, y 4.ª. metall.

HIPÓLIT NADAL
CONVERSA

—Pere zahont vas aquesta nit?

—Ahont vaig, díus?... Al ball, home, al ball.

—Y qué hi vas á fer?

—Tú, díras; á veure la... que entre tots dos havém dit.

F. ARMENGOL BURGÜES

LOGOGRIFO NUMÉRICH

5	—Vocal.
4 2	—Negació.
4 5 4	—En la familia.
6 2 3 2	—Fiera.
1 2 6 2	—Planta.
6 2 3 6	—Lo que no es dret.
1 2 3 2	—Conjunt de cantayres.
6 2 4 6 2	—Ignorant.
6 7 4 6 5 3	—Objecte d'escriptori.
1 2 3 4 5 6 7	—Instrument musical.
6 7 4 5 4 6	—En l'exercit.
6 5 4 2 3	—Artista lírich.
1 5 4 6	—Número.
1 2 3	—Tots ne tenim.
3 5	—Nota musical.
6	—Consonant.
1 2 1 2	—Planta.
1 7 4 6 2	—Nom d'home.
6 2 1 7 4 2	—Animal.
6 7 4 6 2 3 5	—Un ofici.

TARJETA SAMATRUQUIS

ST.

TERESA L. COLL

Formar ab aquestas llettras degudament combinadas, el nom de un poble catalá.

R. A. (a) PAU DE LAS CALSAS CURTAS
GEROGLÍFICH COMPRIMIT

A R

PETADOR

CORRESPONDENCIA

Caballers: Jaume Jubany Bonet, P. N. (a) Catufa, Joanet de Gracia y Francisquet Maco: No, senyors, no, ca barret.

Caballers: J. Mestres, M. Manel Soms, Ramona Albá Tremsent, P. Casablanca S., Manel B. Fontás y Ramiro Espinosa y Espinosa: Sí, senyors, sí ¡vaya!

Caballer: F. Cervelló Janer: Es molt possible que vagi al Almanach.—J. F. C.: Ha de tenir en compte que hi ha cosas que no's poden dir, y n'hi ha d'altres que no podem insertarlas si no venen degudament documentadas ab probas irrefutables.—J. C. y B. (a) Un antikableny: Ab molt gust n'hauriam dit alguna cosa; si haguessim rebut la seva estimada carta ab oportunitat, Pera aquesta senmaná resulta una mica extemporania la protesta.—Un peix sense oli: El xisto no está mal. Entra en cartera.—Víctor Canigó: Si s'hi fixa veurá que hi ha dos versos pessimament accentuats. Aixó á part de que el fons de la poesia es ignoscénto á tot serho.—F. Pagés: No sigui tan crudel ab la seva estimada... ¿No ven que pera *desarli el cor* primer li hauria de treure las tripas?... —Johannus: Ara hi caich!... Las corrandas varen publicarse fa dos ó tres números, en *La Esquella*. Si no que un descuyt del compaginador va fer que anessin en lloch indegut... Y vosté no s'hi devia fixar... Perdoni.—Jobico: Podria molt ben ser. Per si á cas, entra en cartera.—F. A. B.: Tot aixó qu'explica podrá ser veritat, pero també es veritat que el fons cursileja molt y la forma no té res de literaria.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Oim, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.ª